

यशोगाथा

योजनेचे नांव :-राष्ट्रीय बायोगॅस योजना व खत व्यवस्थापन कार्यक्रम

योजनेचे वर्ष :-२०१९-२०

लाभार्थीचे नांव :-गणेश शंकर शेळके

गांव :- डिकसळ, तालुका:- कळंब ,जि. उस्मानाबाद

संयंत्राचा आकार :- ३ घ.मी

संयंत्राचा प्रकार :- दिनबंधू

बायोगॅस संयंत्र घेण्यापुर्वीची स्थिती :-

बायोगॅस घेण्यापुर्वी आम्ही स्वयंपाक करणेसाठी रानातील झाडे तोडून आणुन त्याचा वापर सरपणासाठी करत होतो. त्यामुळे वृक्षतोड मोठयाप्रमाणात होत होती. सरपण आणण्यासाठी मोठी पायपिट करावी लागत असत.स्वयंपाक करताना सरपणाचा धुर मोठया प्रमाणात होत होता.स्त्रियांना स्वयंपाक करताना धुराचा त्रास होत होता.धुरामुळे डोके दुखने,डोळे जळजळ करणे ,यासारखा त्रास होत होता.शिवाय प्रदूषणाची हाणी मोठया प्रमाणावर होत होती

बायोगॅस संयंत्र घेतल्यानंतरची स्थिती :-

राष्ट्रीय बायोगॅस योजना सन २०१९-२० अंतर्गत पंचायत समिती मधुन मी ३ घ.मी आकाराचे बायोगॅस संयंत्राचे बांधकाम केले. बांधकाम करत असताना मला पंचायत समितीच्या कृषी अधिका-यांनी त्याबाबत माहिती दिली.

संयंत्राचे बांधकाम पुर्ण झाल्यानंतर २१ दिवसांनी त्यामध्ये शेण,पालापाचोळा भरण्यास सुरवात केली . व त्यातून गॅस निर्मिती होउ लागली. त्या गॅसवर स्वयंपाक होउ लागला. स्वयंपाकासाठी आता सरपण वापरणे बंद झाले.

धुराने होणारे प्रदुषण बंद झाले. परिणामी झाडे तोडणी थांबली.पर्यावरण संतुलीत राखण्यास मदत होउ लागली.स्त्रियांना स्वयंपाक करताना होणारा धुराचा त्रास कमी होउ लागला. आरोग्य चांगले राखण्यास मदत होउ लागली.बायोगॅस मधून निघणारी स्लरी एक उत्तम खत म्हणुन शेतामध्ये वापरू लागलो.त्यातुन निघणारी स्लरी पुर्णपणे कुजुन निघते.पिकांसाठी ती स्लरी अतिशय पौष्टीक आहे. उत्पनामध्ये मोठया प्रमाणात वाढ झाल्याचे दिसुन आले.

बायोगॅसवर आधारित उपप्रकल्प :-

बायोगॅसवर आधारित गांडुळ खत प्रकल्प तयार करण्यात आला. बायोगॅस मधुन निघणारी स्लरी चा वापर करून गांडुळ निर्मिती करण्यात आली. त्याचा वापर शेतामध्ये व पॉलीहाउस मध्ये करण्यात आला.परिणामी रासायनिक खताचा वापर कमी झाला. सेंद्रिय शेती करण्याकडे भर देवु लागलो.बायोगॅस मुळे मला भरपूर फायदा झाला.

श्री जाधवर यांनी प्रथम आपल्या शेतात बायोगॅस प्रकल्प उभा करुन नंतर इतर शेतकरी बंधुना मार्गदर्शन केले.त्याविषयी जनजागृती केली